

انگل شناسی

گزارش عملیات ۴ ساله آزمایشگاه

انگل شناسی

در سالهای ۱۳۱۹-۲۰-۲۱-۲۲

پالودیسیم در تهران

نگارش

آقای دکتر ناصر انصاری

استاد کرسی انگل شناسی در دانشکده پزشکی و رئیس آزمایشگاه انگل شناسی

آمارهائیکه در زیر گزارش میشود عملیات آزمایشگاه انگل شناسی را در خصوص آزمایش خون از لحاظ وجود انگل مالاریا از آغاز سازمان نوین دانشکده یعنی از ۱۳۱۹ تا ۱۳۲۲ نشان میدهد. این آمار بهیچوجه درجه شیوع پالودیسیم را در تهران دقیقاً روشن نمیسازد زیرا خونهاییکه جهت آزمایش و تجسس وجود هماتوزئر با آزمایشگاه فرستاده میشود عموماً از بیمارستانهای وابسته بدانشکده و بخصوص بیمارستان فارابی بخش پزشکی آقای دکتر آذراست. از طرف دیگر بیماران مورد بحث عموماً از اطراف تهران و از دهستانها میباشند. تا آنجا که ما اطلاع داریم تا کنون هیچ پژوهش و تفحص مجددانه‌ای برای اثبات وجود پالودیسیم در مرکز شهر بعمل نیامده است و طبق مشاهدات شخصی ما پالودیسیم در داخل شهر وجود ندارد. معذک اگر تجسسهای و پژوهشهای ما برای یافتن آنوفل بالغ یا لارو آن در مرکز شهر همیشه منفی بوده است نباید از آن نتیجه گرفت که در اطراف شهر پالودیسیم وجود ندارد. مشاهدات ما بعکس نشان میدهد که در طرف عشرت آباد و شمال خیابان شاهرضا تا جاده کرج پالودیسیم بحال پراکنده و تک گیر^(۱) اما نادر دیده میشود. مجموع مشاهدات و بررسیهاییکه در خصوص عادات و زندگی آنوفلهای این نواحی بعمل آمد نشان داد که این آنوفلها شهری نیست. واضحست که مطالعات علمی دقیق و وسایل مادی و مالی

و کارمندان کافی لازمست تا بتوان لاقلاً نقشه همه گیری شناسی (۱) حومه چسبیده تهران را که نخستین قدم اصلی در راه مبارزه با بیماری خطرناک پالودیسیم است تهیه کرد. و متأسفانه ما وسائل لازم را در اختیار نداشتیم.

آمار سال ۱۳۲۰

۹۵۵	آزمایش خون جهت مالاریا
۷۵۲	مالاریا منفی
۱۳۲	فالسپارم
۷۱	ویواکس
—	مالاریه

آمار سال ۱۳۱۹

۷۱	آزمایش خون جهت مالاریا
۶۱	مالاریا منفی
۱	فالسپارم
۶	ویواکس
۳	مالاریه

آمار سال ۱۳۲۲

۱۷۱۰	آزمایش خون جهت مالاریا
۱۱۴۶	مالاریا منفی
۳۱۱	فالسپارم
۲۳۹	ویواکس
۱۴	مالاریه

آمار سال ۱۳۲۱

۱۸۱۳	آزمایش خون جهت مالاریا
۱۶۲۶	مالاریا منفی
۱۳۸	فالسپارم
۴۵	ویواکس
۴	مالاریه

از آمارهای نامبرده چنین میتوان استنتاج نمود:

۱- پالودیسیم در ناحیه تهران و حومه فراوانست.

۲- آغاز عفونتهای نخستین پالودیسیم در سالهای ۱۳۱۹ تا ۱۳۲۲ برای

پلاسمودیوم ویواکس آغاز خرداد ماه بوده است و در مورد پلاسمودیوم فالسپاروم

از آخر خرداد شروع میشود و در ماه مهر بمنتهای شدت خود میرسد.

پالودیسیم در نتیجه پلاسمودیوم مالاریه نادر نیست اما شیوع آن از دو نوع

سابق الذکر خیلی کمتر است و اختصاص بفصل معینی ندارد.

۳- در سال ۱۳۲۲ مبتلایان پیدالودیسیم افزایش یافتند و این مربوط بفراوانی باران در بهار بوده است. بدبختانه ما اطلاعات دقیقی در باب میزان متوسط باران ماهانه یا سالانه در دست نداریم اما میدانیم که اغلب آبهای را کد ناحیه تهران در تابستان میخشکد در صورتیکه در سال ۱۳۲۲ بعثت وفور باران بهار و بالنتیجه کثرت ماندابهای کوچک و بقاء غیر عادی آنها تکثیر و تولید مثل آنوفلها سریعتر شد و دوره زندگی آنها طولانی تر گردید.